

Utvärdering av hörapparatsnytta och upplevelser av rumslig och riktningshörsel hos dövblinda personer

Sammanfattning

Av Sveriges nio miljoner invånare räknas 1200 som dövblinda bland dessa har dock 50 % både syn- och hörselrester. Dövblinda personer är beroende av hörapparater för att kunna få information och för att kunna kommunicera med andra. Syftet med detta arbete var att utvärdera hörapparatsnytta och även att utvärdera upplevelser av rumslig och riktningshörsel hos denna patientgrupp genom två enkäter. Hörapparatsnyttan utvärderades med en enkät som baserades på IOI-HA (The International Outcome Inventory for Hearing Aids), och rumslig och riktningshörsel utvärderades med SSQ-enkäten (The Speech, Spatial and Qualities of hearing scale), dock endast delen "rum och riktning". I SSQ-enkäten användes en annan typ av skala (ordinal) förutom den befintliga visuellt analoga skalan. SSQ-enkäten har inte använts tidigare för denna patientgrupp, därför undersöktes även om den var relevant för patientgruppen genom att deltagarna fick svara på hur viktiga frågorna var. 15 dövblinda personer deltog i studien. Enkäterna besvarades av deltagarna genom intervjuer per telefon eller vid besök. Variabler som användes för att analysera resultaten var graden av hörselnedsättning och kön. Resultaten visar att personer med kombinerad syn- och hörselnedsättning har stor nytta av hörapparater. Deltagarna har sämre rumslig och riktningshörsel jämfört med personer med endast hörselnedsättning som undersökts i andra studier. Ingen större skillnad hittades inom gruppen beroende på graden av hörselnedsättning och kön. Denna studie visar även att frågorna i SSQ-enkäten var relevanta för patientgruppen och att den modifierade skalan som användes i studien kan rekommenderas för denna patientgrupp. Dock behövs en större studie för att kunna säkerställa resultaten. Resultaten visar även att denna patientgrupp uppskattade att utvärderingen genomfördes med hjälp av intervjuer.

Nyckelord: dövblind, hörselnedsättning, synnedsättning, rumslig och riktningshörsel, hörapparater, utvärdering, intervju.

Evaluation of benefit of hearing aids and experiences of spatial hearing in the deaf- blind people

Abstract

Out of the 9 million inhabitants of Sweden, 1200 people are considered to be deaf-blind, however among these 50 % have residual vision and hearing. People with deaf-blindness are reliant on hearing aids in order to gather information about their surroundings and to be able to communicate with others. The purpose of this study was to evaluate the benefit of hearing aids, as well as to investigate the experiences of spatial hearing in deaf-blind people. This was done through two questionnaires. The benefit of hearing aids was evaluated using a questionnaire based on IOI-HA (The International Outcome Inventory for Hearing Aids) and, spatial hearing was evaluated using the section "Spatial" in the SSQ (The Speech, Spatial and Qualities of hearing scale). In the SSQ questionnaire an alternative scale (ordinal) was used together with the usual scoring scale (visual analog scale). The SSQ questionnaire has previously never been used for this category of patients, thus a sub-study was needed to validate its relevance by asking the participants to evaluate the importance of the questions. 15 deaf-blind people were a part of the study. They either answered the questions by telephone interviews or in face to face interviews. Variables used to analyze the results were the degrees of hearing impairment and gender. Results show that people with combined vision- and hearing impairment benefit from hearing aids. Results also show that the participants of this study reported worse spatial hearing than that of patients with only hearing impairments investigated in other studies. No differences were found among the patients in this study due to degree of hearing loss or gender. The results also show that the questions of the SSQ questionnaire were relevant for this category of patients and that the modified scoring scale used can be recommended. However a larger study is needed to ensure the accuracy of this recommendation. The results also show that this category of patients appreciated the alternative form of evaluation using interviews instead of written questionnaires.

Keywords: Deaf-blind, hearing impairment, vision impairment, spatial hearing, hearing aids, evaluation, interview.